

трудовой деятельности повышает интеллектуальный потенциал трудовых ресурсов, их качественную характеристику, подготавливает их к высокопроизводительному труду.

Региональные особенности воспроизводства трудовых ресурсов, различия в темпах и масштабах их прироста требуют проведения дифференциальной технической, экономической политики в решении задач формирования рациональной структуры занятости и обеспечения производственной и непроизводственной сферы страны необходимой рабочей силой.

В решении указанных выше проблем заключается одно из главных условий более рационального использования трудовых ресурсов, повышения эффективности общественного производства, поскольку недостаток трудовых ресурсов приводит к недоиспользованию производственных мощностей предприятия, а их избыток – источник нерационального использования трудовых ресурсов, к снижению темпов роста производительности труда.

О.П. Соболева, кандидат економічних наук, завідувач кафедри економічної теорії Харківського інституту банківської справи УБС НБУ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Національна нормативно-правова база встановлює систему інституцій, які збирають, узагальнюють та отримують інформацію для складання платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції держави; визначає порядок періодичність та спосіб надання інформації про показники зовнішнього сектору економіки України для складання платіжного балансу; закріплює організацію створення та методологічного забезпечення системи статистики платіжного балансу, а також складання платіжного балансу, його аналіз та прогнозування

за НБУ; закріплює відповідність методології визначення показників зовнішнього сектору методології МВФ.[1, 2, 3, 4, 5]

Методологічні засади статистики показників зовнішнього сектору (платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу) визначає МВФ у періодичних виданнях «Керівництва по платіжному балансу», яке виступає у якості міжнародного методологічного стандарту по складанню статистики платіжного балансу (1948, 1950, 1961, 1977, 1993, 2009р.р.). В результаті прийняття у 1993 році п'ятої редакції «Керівництва» концепція сальдо за поточними операціями стала загальноприйнятною у світі, вперше були поставлені питання статистики міжнародної інвестиційної позиції.[6]. Економічний зміст названої концепції полягає у рівності сальдо поточних операцій підсумку статей руху капіталу у сукупності зі змінами у розмірах валютних резервів. У 2009 році МВФ опублікував шосту редакцію КПБ (Balance of Payments and International Investment Position Manual, sixth edition) [7]. Вона враховує усі суттєві зміни, що сталися у міжнародній економіці та визначає рекомендації щодо відображення міжнародних операцій у відповідності з узгодженими на міжнародному рівні підходами, забезпечує більшу ясність та детальність відображення операцій на основі впровадження розширеного переліку міжнародних операцій. Враховано вплив глобалізації на відображення міжнародних операцій у платіжному балансі (валютні союзи, міжнародні виробничі процеси, складні організаційні структури міжнародних компаній, мобільність робочої сили). Переглянуті підходи до відображення нових фінансових інструментів та видів фінансової діяльності. Робиться більший акцент на відображенні міжнародної інвестиційної позиції. Об'єднуються роз'яснення та зміни відносно відображення деяких операцій, пов'язаних з прямими інвестиціями та операціями з фінансовими деривативами.

У шостій редакції «Керівництва» мають місце суттєві зміни: уточнення виміру фінансових послуг; зміни у відображенні прямих інвестицій; впровадження концепцій, пов'язаних з резервом зобов'язань та

стандартизованих гарантій; нові концепції для виміру міжнародних грошових переводів; посилена ступінь відповідності Системі національних рахунків (System of National Accounts) від 2008р. Великі доповнення до керівництва пов'язані з додатковою деталізацією і роз'ясненням окремих положень документа, а також впровадженням нових додатків відносно валютних союзів, багатонаціональних підприємств, грошових переводів. Наведена більш розширена та деталізована класифікація стандартних компонентів платіжного балансу.[7] На початку 2013 року Національним банком України розпочато публікацію статистики зовнішнього сектору відповідно до нових методологічних засад, викладених у КПБ6.[8]

Список літератури: 1.Декрет Кабінету Міністрів України Про систему валютного регулювання і валютного контролю від 19 лютого 1993 р. № 15-93 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-93>. 2.Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 17 вересня 1993 р. № 737 «Про деякі питання складання платіжного балансу України» <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/737-93-п>. 3.Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 17 березня 2000 р. N 517 «Про складання платіжного балансу України» <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517-2000-п>. 4.Закон про Національний банк України від 20 травня 1999 року № 679-XIV (Редакція станом на 11 жовтня 2013 року) <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. 5.Закон Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій від 03 червня 1992 року № 2402-XII <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-12>. 6.Руководство по платежному балансу Пятое издание [Електронний ресурс].- Режим доступа: books.google.com.ua/books?isbn=1557753687. 7.Руководство по платежному балансу и международной инвестиционной позиции <http://www.imf.org/external/russian/pubs/ft/bop/2007/bopman6r.pdf>. 8.Платіжний баланс і зовнішній борг України І квартал 2013 року Щоквартальне аналітично-статистичне видання.- К.:Національний банк України, 2013.

М.В. Фільчакова, магістр

М.В. Літвиненко, к.т.н., доцент

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних ринкових умовах актуальними є дослідження, спрямовані на виявлення ринкових можливостей, здібностей і джерел «життєвих сил» підприємства, які найбільш повно виражає поняття «потенціал підприємства» (ПП). Від уміння правильно використовувати наявний потенціал у вирішальній